2026/667

18.3.2026.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2026/667

(2026. gada 11. marts),

ar kuru groza Regulu (ES) 2021/1119 attiecībā uz Savienības starpposma klimata mērķrādītāja noteikšanu 2040. gadam

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([2]),

tā kā:

(1) Rezultāti, kas tika iegūti saskaņā ar Parīzes nolīgumu ([3]) veiktajā pirmajā globālajā izsvēršanā, kura noslēdzās Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu konferencē 2023. gada beigās, parādīja, ka Puses ievieš arvien iedarbīgākas klimata politikas, taču ir steidzami jārīkojas vēl aktīvāk, lai pasaule tik tiešām pārliecinoši virzītos uz Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanu.

(2) Pieņemot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119 ([4]), Savienība tiesību aktos nostiprināja saistošu mērķi līdz 2050. gadam visas ekonomikas mērogā panākt klimatneitralitāti, kas nozīmē, ka līdz minētajam datumam siltumnīcefekta gāzu emisijas jāsamazina līdz neto nulles līmenim, un mērķi pēc tam panākt negatīvas emisijas. Minētā regula arī noteica saistošu Savienības starpposma klimata mērķrādītāju 2030. gadam un paredzēja, ka ir jānosaka Savienības starpposma klimata mērķrādītājs 2040. gadam.

(3) Ņemot vērā zinātniskos ieteikumus, ko sniegusi Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos ("Konsultatīvā padome"), un pamatojoties uz detalizētu ietekmes novērtējumu, Komisija savā 2024. gada 6. februāra paziņojumā "Rūpēs par nākotni: Eiropas 2040. gada klimata mērķrādītājs un ceļš uz klimatneitralitāti 2050. gadā, veidojot ilgtspējīgu, taisnīgu un pārticīgu sabiedrību" nāca klajā ar ieteikumu 2040. gadam nospraust mērķrādītāju, kas paredz siltumnīcefekta gāzu neto emisijas samazināt par 90 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

([1]) OV C, C/2026/37, 16.1.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/37/oj.
([2]) Eiropas Parlamenta 2026. gada 10. februāra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2026. gada 5. marta lēmums.
([3]) OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.
([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj).

(4) Lai ierosinātu Savienības klimata mērķrādītāju 2040. gadam, Komisija ņēma vērā šādus elementus: labākos pieejamos un jaunākos zinātniskos pierādījumus, tostarp jaunākos Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) un Konsultatīvās padomes ziņojumus; ietekmi uz sabiedrību, ekonomiku un vidi, tostarp arī bezdarbības cenu; nepieciešamību nodrošināt, ka pārkārtošanās ir taisnīga un sociāli godīga pret visiem; izmaksu lietderību un ekonomisko efektivitāti; Savienības ekonomikas konkurētspēju, jo īpaši mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) un to nozaru konkurētspēju, kas visvairāk pakļautas oglekļa emisiju pārvirzes riskam; labākās pieejamās tehnoloģijas, kas ir izmaksu ziņā lietderīgas, drošas un mērogojamas; energoefektivitāti, tostarp principu "energoefektivitāte pirmajā vietā"; enerģijas pieejamību cenas ziņā un enerģijas piegādes drošību visās dalībvalstīs; godīgumu un solidaritāti starp dalībvalstīm un pašās dalībvalstīs; nepieciešamību panākt efektīvu rezultātu vides kontekstā un ar laiku panākt progresu; nepieciešamību ilgtermiņā saglabāt, apsaimniekot un palielināt dabiskos piesaistītājus, kā arī aizsargāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību, tostarp jūras vidē; investīciju vajadzības un izdevības; starptautiskās norises un centienus, kas veikti, lai sasniegtu Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķus un ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām virsmērķi; un aktuālo informāciju par paredzamo indikatīvo Savienības siltumnīcefekta gāzu budžetu 2030.–2050. gada laikposmam.

(5) Lai sasniegtu 2040. gada klimata mērķrādītāju, cita starpā ir svarīgi pilnīgi īstenot saskaņoto 2030. gada politikas satvaru; nodrošināt un sniegt atbalstu, lai uzlabotu un stiprinātu Eiropas rūpniecības konkurētspēju un noturību; nodrošināt ilgtspējīgas pārtikas sistēmas, kā ari lauku kopienu noturību un nodrošinājumu ar pārtiku, izmantojot ilgtspējīgu un stabilu Eiropas lauksaimniecības nozari; nodrošināt labākās pieejamās tehnoloģijas, kas ir izmaksu ziņā lietderīgas, drošas un mērogojamas; un, pārkārtojoties uz klimatneitralitāti, likt lielāku uzsvaru uz skarto reģionu, nozaru un mazaizsargāto mājsaimniecību taisnīgu pārkārtošanos, lai nevienu neatstātu novārtā, piemēram, izmantojot atbalstu no Sociālā klimata fonda ([5]). Turklāt ir būtiski nodrošināt godīgu konkurenci ar starptautiskajiem partneriem un efektīvi izmantot visus Savienības ekonomiskos instrumentus, lai atturētu no negodīgas tirdzniecības prakses un vērstos pret to, dekarbonizēt energosistēmu ar tehnoloģiski neitrālu pieeju, kas ietver visus bezoglekļa un mazoglekļa enerģijas risinājumus (tostarp atjaunīgos energoresursus, kodolenerģiju, energoefektivitāti, uzglabāšanu, oglekļa uztveršanu un uzglabāšanu (*CCS*), oglekļa uztveršanu un izmantošanu (*CCU*), oglekļa piesaistījumus, ģeotermālo un hidroenerģiju, ilgtspējīgu bioenerģiju un visas citas pašreizējās un nākotnes neto nulles līmeņa emisiju energotehnoloģijas); samazināt atkarību no importa un diversificēt Savienības kritisko izejvielu avotus, un veidot stratēģisku dialogu par satvaru laikposmam pēc 2030. gada ar visām attiecīgajām nozarēm, tostarp rūpniecības un transporta nozari.

(6) Eiropadome 2025. gada 23. oktobra secinājumos norādīja, ka Savienības konkurētspējas uzlabošana, tās noturības stiprināšana un zaļās pārkārtošanās veicināšana ir savstarpēji pastiprinoši mērķi, kas ir jāīsteno kopā, un aicināja steidzami pastiprināt centienus, lai nodrošinātu apgādi ar cenas ziņā pieejamu un tīru enerģiju un līdz 2030. gadam izveidotu patiesu enerģētikas savienību, šajā procesā iesaistot arī jauno Enerģētikas savienības darba grupu, kā arī paātrināt centienus panākt zemākas enerģijas cenas un atbalstīt ilgtspējīgu enerģijas ražošanu Savienībā. Lai nodrošinātu izmaksu ziņā lietderīgu, godīgu, taisnīgu, pragmatisku un sociāli līdzsvarotu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti, ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgos apstākļus, svarīgs faktors pārkārtošanās procesā uz tīru enerģiju būs gan privātā, gan publiskā sektora investīcijas, tostarp Savienības finansējums, kas, piemēram, atbalstīs un paātrinās inovatīvu tehnoloģiju ieviešanu un nonākšanu tirdzniecībā visās dalībvalstīs, atbalstīs rūpniecības atjaunotni un dekarbonizāciju, tīro tehnoloģiju ražošanu un energosistēmu modernizāciju, kā arī nodrošinās cenas ziņā pieejamus risinājumus visām ekonomikas jomām un iedzīvotājiem itin visur Savienībā. Tīras rūpniecības kurss, ar ko Komisija nāca klajā 2025. gada 26. februāra paziņojumā "Tīras rūpniecības kurss – kopīgs konkurētspējas un dekarbonizācijas ceļvedis", rada vajadzīgos apstākļus sekmīgam pārkārtošanās procesam, galveno uzmanību pievēršot gan dekarbonizācijai, gan industriālajai atjaunotnei, kas palīdzēs palielināt pieprasījumu pēc Eiropā ražotām precēm, un paredz atbalsta mehānismus Eiropas rūpniecībai, tostarp rūpniecības dekarbonizācijas banku un jauno vienkāršoto valsts atbalsta regulējumu.

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/955 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido Sociālo klimata fondu un groza Regulu (ES) 2021/1060 (OV L 130, 16.5.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj).

(7) Eiropadome 2025. gada 23. oktobra secinājumos atgādināja, ka ir steidzami jāpastiprina kolektīvie centieni nodrošināt Eiropas rūpniecības atjaunošanos, modernizāciju un dekarbonizāciju tehnoloģiski neitrālā veidā. Minētajā kontekstā tā uzsvēra, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš tradicionālajām nozarēm, proti, autobūvei, kuģniecībai un aviācijai, kā arī energoietilpīgām nozarēm, piemēram, tērauda un metālu, ķimikāliju, cementa, stikla un keramikas izstrādājumu, celulozes un papīra ražošanai, lai tās saglabātu noturību un konkurētspēju globālajā tirgū un sarežģītos ģeopolitiskajos apstākļos. Minētajā sakarā tā atzinīgi novērtēja Komisijas priekšlikumu aizsargāt Eiropas tērauda ražošanas nozari no negatīvās ietekmes, ko rada globālās ražošanas jaudas pārpalikums. Tā arī atzinīgi novērtēja Komisijas nodomu turpināt pārskatīšanu, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/631 ([6]), un aicināja ātri iesniegt minēto priekšlikumu, ņemot vērā tehnoloģisko neitralitāti un Eiropas saturu. Minētajā sakarā Eiropadome atzinīgi novērtēja Komisijas priekšsēdētājas 2025. gada 20. oktobra vēstuli par klimatu un konkurētspēju.

(8) Tīras rūpniecības kurss pievēršas arī labākai piekļuvei publiskajam un privātajam finansējumam, integrētam un savstarpēji savienotam Savienības enerģijas tirgum, kas nodrošina enerģētisko drošību, aprites ekonomikas veicināšanai, vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem visā pasaulē, tostarp efektīvi īstenojot oglekļa ievedkorekcijas mehānismu ([7]) un paplašinot tā darbības jomu nolūkā aptvert arī lejupējas preces, ieviešot pretapiešanas pasākumus un rīkojoties, lai novērstu oglekļa emisiju pārvirzi ar eksportu, kā arī pievēršas skaidriem veicinošiem nosacījumiem, piemēram, racionalizētai atļauju piešķiršanai tirajām tehnoloģijām, to iedzīvināšanai un izmantošanas mēroga kāpināšanai, lai stiprinātu Savienības konkurences priekšrocības un rūpniecības konkurētspēju, un stiprinātu inovāciju Savienībā, ņemot vērā sarežģīto ģeopolitisko vidi.

(9) Ņemot vērā mērķi panākt klimatneitralitāti līdz 2050. gadam, līdz 2040. gadam siltumnīcefekta gāzu emisijas būtu jāsamazina un emisiju piesaistījumi jāpalielina tā, lai siltumnīcefekta gāzu neto emisijas, proti, emisijas, no kurām atskaitīti piesaistījumi, visas ekonomikas mērogā līdz 2040. gadam tiktu samazinātas par 90 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

(10) Par prioritāti būtu jāizvirza siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums iekšzemē, kam papildus jāpanāk lielāki piesaistījumi, tai skaitā izmantojot gan dabiskus, gan tehnoloģiskus risinājumus. Izstrādājot politiku paketi periodam pēc 2030. gada, pienācīga uzmanība būtu jāpievērš bruto emisiju samazinājumu devumam salīdzinājumā ar dabiskiem un tehnoloģiskiem piesaistījumiem. Būtu jāņem vērā tādi dabā balstītu piesaistījumu raksturlielumi kā mežu vecumstruktūra, organisko augšņu īpatsvars, dabiskā mainība un neskaidrība saistībā ar klimata pārmaiņu radīto ietekmi, dabiskiem traucējumiem un metodikas izmaiņām. Dabiski un industriāli piesaistījumi nākamajās desmitgadēs Savienības ekonomikā ieņems arvien lielāku lomu, ņemot vērā nepieciešamību vēlākais līdz 2050. gadam siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaistījumus līdzsvarot un pēc tam panākt negatīvas emisijas. Stimuli tiks izstrādāti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK ([8]) pārskatīšanas kontekstā 2026. gadā, Komisijai ar pārskatīšanu plānojot paredzēt Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā ("ES ETS") iekļaut iekšzemes pastāvīgus oglekļa piesaistījumus, lai kompensētu atlikušās grūti dekarbonizējamās emisijas. Zemes izmantošanai, zemes izmantošanas maiņai un mežsaimniecības nozarei ir būtiska nozīme ilgtspējīgā un apritīgā bioekonomikā un potenciāls nodrošināt tādus ilgtermiņa ieguvumus klimata un vides jomā, kas veicina Savienības ekonomikas pārkārtošanos uz tīru enerģiju un mazina atkarību, aizstājot fosilos materiālus.

(11) Lai gan dažas veicinošas politikas jau ir īstenotas un to ietekme jau ir redzama, tas tā vēl nav visu šādu politiku gadījumā. Komisijai būtu jāturpina stiprināt ar veicinošo satvaru saistītās iniciatīvas un jātiecas paātrināt to pieņemšanu, lai nodrošinātu, ka ir izveidoti atbilstoši apstākļi Eiropas rūpniecības un iedzīvotāju atbalstīšanai visa pārkārtošanās procesa gaitā, pilnībā ievērojot Savienības tiesību aktus.

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/631 (2019. gada 17. aprīlis) par CO_2 emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem un ar kuru atceļ Regulu (EK) Nr. 443/2009 un Regulu (ES) Nr. 510/2011 (OV L 111, 25.4.2019., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/631/oj).

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/956 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido oglekļa ievedkorekcijas mehānismu (OV L 130, 16.5.2023., 52. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

(12) Savienība ir izveidojusi tiesisko regulējumu 2030. gada klimata mērķrādītāja sasniegšanai. Tiesību akti, ar kuriem minēto mērķrādītāju īsteno, cita starpā ir Direktīva 2003/87/EK, ar ko izveido ES ETS, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 ([9]), kas ieviesa nacionālos mērķrādītājus siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai līdz 2030. gadam, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 ([10]), kas nosaka neto oglekļa piesaistījumu mērķrādītājus zemes izmantošanas sektoram. Lai nodrošinātu netraucētu pārkārtošanos uz emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu ēku, autotransporta un papildu sektoros, kas noteikti Direktīvas 2003/87/EK IVa nodaļā ("ETS2"), emisijas kvotu tirdzniecības sistēma minētajiem sektoriem būtu jāatliek par vienu gadu un būtu jāpiemēro Direktīvas 2003/87/EK 30.k panta 2. punkta a) līdz e) apakšpunktā paredzētie noteikumi. Komisijai būtu jānovērtē, kādi grozījumi attiecīgajos Savienības tiesību aktos būtu jāizdara, lai sasniegtu 2040. gada klimata mērķrādītāju, ņemot vērā arī dabisko piesaistītāju jaudas samazināšanos. Izstrādājot satvaru laikposmam pēc 2030. gada, Komisijai būtu jāsagatavo sīki izstrādāti ietekmes novērtējumi, ņemot vērā tās veikto integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu analīzi, ģeopolitisko vidi, tostarp nepieciešamību nodrošināt Savienības un tās dalībvalstu spēju strauji palielināt un stiprināt savas aizsardzības spējas, novēršot iespējamo slogu un vienlaikus saglabājot stimulus rūpniecības dekarbonizācijai, novēršot ietekmi uz konkurētspēju, MVU un energoietilpīgām nozarēm, un ietekmi uz enerģijas izmaksām un investīciju vajadzībām dalībvalstīs, un būtu jāapsver nepieciešamo pasākumu veikšana, tostarp attiecīgā gadījumā leģislatīvo aktu priekšlikumu iesniegšana.

(13) Lai veicinātu 2040. gada klimata mērķrādītāja sasniegšanu, minētajos leģislatīvo aktu priekšlikumos būtu pienācīgi jāatspoguļo vairāki elementi, tostarp: pienācīgs ieguldījums 2040. gada klimata mērķrādītāja sasniegšanā ar kvalitatīviem starptautiskajiem kredītiem saskaņā ar Parīzes nolīguma 6. pantu no 2036. līdz 2040. gadam tā, lai tas būtu gan vērienīgs, gan izmaksu ziņā efektīvs un atbilstu Parīzes nolīguma uzskaites noteikumiem, tostarp būtu jāparedz izmēģinājuma periods 2031. līdz 2035. gadam, lai izveidotu kvalitatīvu un augstas integritātes starptautisko kredītu tirgu; loma, kāda ES ETS varētu būt tādiem iekšzemes pastāvīgajiem piesaistījumiem kā biogēno emisiju uztveršana ar oglekļa uzglabāšanu (BioCCS) un oglekļa tieša uztveršana no gaisa un uzglabāšana (DACCS), vienlaikus nodrošinot ES ETS vides integritāti, tostarp attiecīgā gadījumā paredzot iespēju uzglabāt CO_2 ārpus Savienības, ja pastāv starptautiski nolīgumi un ir paredzēti nosacījumi, kas ir līdzvērtīgi Savienības tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem; un lielāka un praktiski izmantojama elastība nozarēs, starp nozarēm un instrumentos un starp instrumentiem, lai atbalstītu izmaksu ziņā lietderīgu pieeju, saskaņā ar kuru, piemēram, dalībvalstu sasniegumi vienā nozarē var izmaksu ziņā efektīvi līdzsvarot trūkumus citās nozarēs, vienlaikus nodrošinot, ka ikviena nozare sniedz ieguldījumu centienos un ka iespējamie deficīti vienā nozarē netiktu kompensēti uz citu ekonomikas nozaru rēķina, neskarot katras dalībvalsts iespēju izmantot elastības iespējas. Īstenojot starptautisko kredītu izmantošanu, Komisijai būtu jāņem vērā nepieciešamība nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus visās dalībvalstīs un iespēja atbalstīt stratēģiskās Savienības partnerības atbilstīgi Savienības interesēm. Gaidāmajā Direktīvas 2003/87/EK pārskatīšanas procesā būtu jāprecizē pašreizējā ES ETS trajektorija atbilstoši saskaņotajam 2040. gada mērķrādītājam, paredzot iespēju atļaut ierobežotu emisiju apjomu pēc 2039. gada.. Komisijai būtu savlaicīgi jāapsver iespēja paredzēt lēnāku pakāpenisko atteikšanos no bezmaksas kvotu piešķiršanas no 2028. gada, lai sekmētu dekarbonizāciju, investīcijas un nodarbinātību Eiropā, tostarp izmantojot rūpniecības dekarbonizācijas banku un pārskatot tirgus stabilitātes rezervi ([11]), vienlaikus līdz minimumam samazinot oglekļa emisiju pārvirzes risku. Lai novērtētu sociālo un ekonomisko ietekmi un ietekmi uz vidi, satvaram laikposmam pēc 2030. gada vajadzētu būt balstītam uz rūpīgiem ietekmes novērtējumiem. Satvaram laikposmam pēc 2030. gada būtu arī jāveicina konverģence, vienlaikus ievērojot taisnīgumu un ņemot vērā dalībvalstu, tostarp salu, salu dalībvalstu un tālāko reģionu, apstākļus un īpatnības.

(14) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, noteikt Savienības starpposma klimata mērķrādītāju 2040. gadam, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tā mēroga un iedarbības dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

(15) Tāpēc Regula (ES) 2021/1119 būtu attiecīgi jāgroza,

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/842/oj).

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj).

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2015/1814 (2015. gada 6. oktobris) par Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību un ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK (OV L 264, 9.10.2015., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj).

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2021/1119

Regulu (ES) 2021/1119 groza šādi:

1) regulas 1. panta otrajai daļai pievieno šādu teikumu:

"Šī regula arī nosaka saistošu Savienības mērķrādītāju 2040. gadam.";

2) regulas 4. panta 3., 4. un 5. punktu aizstāj ar šādiem:

"3. Lai varētu sasniegt 2. panta 1. punktā nosprausto klimatneitralitātes mērķi, saistošais Savienības klimata mērķrādītājs 2040. gadam ir panākt, ka līdz 2040. gadam siltumnīcefekta gāzu neto emisijas (emisijas, no kurām atskaitīti piesaistījumi) Savienībā ir samazinājušās par 90 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

4. Attiecībā uz laikposmu pēc 2030. gada Komisija attiecīgos Savienības tiesību aktus pārskata tā, lai radītu iespēju sasniegt šā panta 3. punktā noteikto mērķrādītāju un 2. panta 1. punktā noteikto klimatneitralitātes mērķi, un apsver iespēju attiecīgā gadījumā, balstoties uz detalizētu ietekmes novērtējumu, veikt nepieciešamos pasākumus saskaņā ar Līgumiem.

Komisija arī turpmāk stiprina iniciatīvas, kas attiecas uz veicinošo satvaru, un izvirza mērķi paātrināt to pieņemšanu un īstenošanu, lai nodrošinātu, ka ir izveidoti apstākļi skarto juridisko un fizisko personu, piemēram, Eiropas rūpniecības uzņēmumu un iedzīvotāju, atbalstīšanai visā pārkārtošanās laikā virzībā uz mērķrādītājiem, kas noteikti šā panta 1. un 3. punktā, klimatneitralitātes mērķi, kas noteikts 2. panta 1. punktā, un klimatneitrālu ekonomiku.

5. Šā panta 4. punkta pirmajā daļā minētās pārskatīšanas ietvaros, lai veicinātu 3. punktā noteiktā mērķrādītāja sasniegšanu, Komisija nodrošina, ka leģislatīvo aktu priekšlikumos tiek pienācīgi atspoguļoti šādi elementi:

a) no 2036. gada – pienācīgs ieguldījums 2040. gada klimata mērķrādītāja sasniegšanā ar augstas kvalitātes starptautiskajiem kredītiem saskaņā ar Parīzes nolīguma 6. pantu, proti, līdz 5 % no 1990. gada Savienības neto emisijām, kas atbilst siltumnīcefekta gāzu neto emisiju iekšzemes samazinājumam līdz 2040. gadam par 85 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, tādā veidā, kas ir gan vērienīgs, gan izmaksu ziņā efektīvs un kas Savienībai un trešām valstīm palīdzētu sasniegt siltumnīcefekta gāzu neto samazinājuma trajektorijas, kuras ir saderīgas ar Parīzes nolīguma mērķi ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes un tiekties temperatūras kāpumu ierobežot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, nodrošinot minēto kredītu vides integritāti un vienlaikus stiprinot Savienības vadošo lomu tehnoloģiju jomā; var apsvērt iespēju laikposmā no 2031. līdz 2035. noteikt izmēģinājuma periodu kvalitatīvu un augstas integritātes starptautiskā kredītu tirgus izveidei; izcelsmi, kvalitātes kritērijus un citus nosacījumus, kas attiecas uz šādu kredītu iegādi un izmantošanu, reglamentē Savienības tiesību akti, lai nodrošinātu, ka tie balstās uz ticamām un pārveidojošām darbībām partnervalstīs ar mērķi panākt klimata mērķrādītājus un politiku, kas sader ar Parīzes nolīgumā noteikto ilgtermiņa temperatūras mērķi un ka tiem tiek piemēroti stingri aizsardzības pasākumi, tostarp pasākumi, ar kuriem nodrošina integritāti, izvairīšanos no dubultas uzskaites, papildināmību, pastāvīgumu, pārredzamu pārvaldību, stingru uzraudzību, ziņošanas un verifikācijas metodiku, ka tie nodrošina ekonomiskos, sociālos un ar vidi saistītos papildu ieguvumus un cilvēktiesību aizsardzības pasākumus, un vērienīgu mērķi novirzīt zināmu ieņēmumu daļu pielāgošanās vajadzībām un dalīties seku mazināšanas ieguvumos ar attiecīgajām valstīm; nosakot kvalitātes kritērijus, Komisija attiecīgā gadījumā apsver iespēju papildināt Parīzes nolīguma 6. panta 4. punktā noteiktos kritērijus, lai nodrošinātu minēto aizsardzības pasākumu ievērošanu un augstākās kvalitātes starptautiskos kredītus, jo īpaši attiecībā uz pastāvību un cilvēktiesībām;

b) iekšzemes pastāvīgo piesaistījumu nozīme sistēmā, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (*) siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā ("ES ETS") nolūkā kompensēt atlikušās grūti samazināmās emisijas;

c) palielināta elastība nozarēs un instrumentos un starp tiem, kas palīdzētu sasniegt mērķrādītājus vienkāršā un izmaksu ziņā lietderīgā veidā;

d) reālistisks oglekļa piesaistījumu devums kopīgajos emisiju samazināšanas centienos, vienlaikus ņemot vērā nenoteiktību, kas saistīta ar dabā balstītiem piesaistījumiem, un nodrošinot, lai iespējamie deficīti netiktu kompensēti uz citu ekonomikas nozaru rēķina, neskarot dalībvalstu iespēju dabā balstītu piesaistījumu pārpalikumu izmantot, lai kompensētu savas emisijas citās nozarēs;

e) nepieciešamība ilgtermiņā uzturēt, pārvaldīt un attiecīgā gadījumā stiprināt dabiskos piesaistītājus un aizsargāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību, veicināt ilgtspējīgu un apritīgu bioekonomiku, kā arī ņemt vērā ietekmi, ko rada mežu vecumstruktūras atšķirības, dabiskā mainība un nenoteiktība, jo īpaši saistībā ar klimata pārmaiņu un dabisku traucējumu ietekmi uz zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecības nozari;

f) tas, ka dalībvalstu mērķrādītājiem un centieniem laikposmā pēc 2030. gada būtu jāatspoguļo lietderība izmaksu ziņā un solidaritāte, ņemot vērā atšķirīgos valstu, tostarp salu un tālāko reģionu, apstākļus un īpatnības;

g) labākie pieejamie un jaunākie zinātniskie pierādījumi, arī jaunākie *IPCC* un Konsultatīvās padomes ziņojumi;

h) sociālā, ekonomiskā un vides ietekme visās dalībvalstīs, tostarp attiecībā uz Eiropas rūpniecības dekarbonizācijas un konkurētspējas mērķiem;

i) bezdarbības radītās izmaksas un rīcības sniegtie ieguvumi vidējā termiņā un ilgtermiņā;

j) nepieciešamība nodrošināt un atbalstīt godīgu un taisnīgu, pragmatisku, izmaksu ziņā efektīvu un sociāli līdzsvarotu pārkārtošanos visiem, ņemot vērā atšķirīgos valstu apstākļus un īpašu uzmanību pievēršot ietekmei uz patēriņa cenām, enerģētiskajai nabadzībai un transporta nabadzībai, reģioniem un nozarēm, tostarp to investēšanas spējām, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), lauksaimniekiem un neaizsargātām mājsaimniecībām, ko skar pārkārtošanās uz klimatneitralitāti;

k) vienkāršošana un administratīvā sloga mazināšana, tehnoloģiskā neitralitāte, lietderība izmaksu ziņā, ekonomiskā efektivitāte un ekonomiskā drošība;

l) klimatrīcība kā investīciju, inovācijas un lielākas konkurētspējas virzītājspēks;

m) vajadzība stiprināt Savienības ekonomikas noturību un globālo konkurētspēju un mazināt oglekļa emisiju pārvirzes risku, jo īpaši attiecībā uz MVU un tām rūpniecības nozarēm, kas visvairāk pakļautas oglekļa emisiju pārvirzei, tostarp saistībā ar eksportu, nolūkā nodrošināt godīgu konkurenci;

n) labākās pieejamās tehnoloģijas, kas ir izmaksu ziņā lietderīgas, drošas un mērogojamas;

o) enerģijas pieejamība un pieejamība cenas ziņā, enerģijas piegādes drošība un enerģētiskā drošība, energoefektivitāte, tostarp princips "energoefektivitāte pirmajā vietā", kā arī elektrotīklu un starpsavienojumu stiprināšana ar mērķi izveidot patiesu enerģētikas savienību un veicinātu iekšzemē ražotu enerģiju;

p) bezoglekļa, mazoglekļa un atjaunīgo degvielu loma transporta, tostarp autotransporta, dekarbonizācijā pēc 2030. gada un konkrēti pasākumi, lai palīdzētu lielas noslodzes transportlīdzekļu ražotājiem sasniegt savus mērķrādītājus, ņemot vērā Eiropas saturu;

q) godīgums un solidaritāte starp dalībvalstīm un pašās dalībvalstīs;

r) nepieciešamība panākt efektīvu rezultātu vides kontekstā un progresu laika gaitā, vienlaikus saglabājot sociālo kohēziju un nodrošinot pārtikas nodrošinājumu un taisnīgu pārkārtošanos;

s) investīciju vajadzības un iespējas, tostarp piekļuve publiskajam un privātajam finansējumam, kā arī atbalsts inovācijai un piekļuve inovatīvām tehnoloģijām visās dalībvalstīs, ņemot vērā ģeogrāfisko līdzsvaru;

t) starptautiskās norises un centieni, kas īstenoti, lai sasniegtu Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķus un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) virsmērķi, kā arī Savienības atbalsts tās partneriem ar klimata pārmaiņām un to ietekmi saistītu problēmu risināšanā.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).";

3) regulas 4. pantam pievieno šādu punktu:

"8. No 2027. gada 6. marta un pēc tam reizi divos gados Komisija novērtē šajā regulā noteikto starpposma mērķrādītāju un dekarbonizācijas trajektoriju īstenošanu un ziņo par to, ņemot vērā jaunākos zinātniskos pierādījumus, tehnoloģiskos sasniegumus, kā arī mainīgos uzdevumus un iespējas Savienības globālajai konkurētspējai. Attiecīgā gadījumā minētajam novērtējumam pievieno leģislatīvo aktu priekšlikumus.";

4) regulas 11. panta pirmajai daļai pievieno šādus punktus:

"c) mainīgos uzdevumus un iespējas Eiropas rūpniecības, jo īpaši energoietilpīgu nozaru un MVU, globālajai konkurētspējai visās dalībvalstīs;

d) enerģijas cenu izmaiņas un to ietekmi uz Eiropas rūpniecības nozarēm un mājsaimniecībām;

e) sociālekonomisko ietekmi, tostarp ietekmi uz nodarbinātību;

f) tehnoloģiskos sasniegumus un to ieviešanu visās dalībvalstīs un inovatīvo tehnoloģiju nozarēs;

g) aplēsto neto piesaistījumu līmeni Savienības līmenī saistībā ar šajā regulā noteiktajiem mērķrādītājiem; ja Komisija konstatē, ka aplēstais neto dabā balstītu piesaistījumu līmenis 2040. gadam būtiski atšķiras no tā, kas būtu nepieciešams 2040. gada starpposma mērķrādītāja sasniegšanai, tostarp ja minētā atšķirība ir dabisku traucējumu dēļ, Komisija attiecīgā gadījumā ierosina pasākumus Savienības līmenī, tostarp vajadzības gadījumā 2040. gada starpposma mērķrādītāja korekciju atbilstīgi iespējamiem deficītiem un to robežās, un nodrošina, ka iespējamie deficīti netiktu kompensēti uz citu ekonomikas nozaru rēķina;

h) progresu šajā regulā noteikto starpposma mērķrādītāju sasniegšanā;

i) dalībvalstīm pieejamo elastību izmantot augstas kvalitātes starptautiskos kredītus, lai izpildītu līdz 5 % no saviem mērķrādītājiem un centieniem pēc 2030. gada.";

5) regulas 11. panta otro daļu aizstāj ar šādu:

"Komisijas ziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno leģislatīvo aktu priekšlikumus šīs regulas, tostarp 2040. gada starpposma mērķrādītāja, pārskatīšanai un papildu pasākumus, ar kuriem stiprināt iniciatīvas attiecībā uz veicinošo satvaru, kas atbalsta šīs regulas nepārtrauktu efektīvu īstenošanu saskaņā ar 4. panta 5. punktu un nodrošina Savienības konkurētspēju, labklājību un sociālo kohēziju.".

2. pants

Emisiju kvotu tirdzniecības sistēmas ieviešanas atlikšana attiecībā uz ēku, autotransporta un papildu sektoriem

Direktīvas 2003/87/EK IVa nodaļā noteiktās emisiju kvotu tirdzniecības sistēmas attiecībā uz ēku, autotransporta un papildu sektoriem ieviešanu atliek līdz 2028. gadam. Piemēro Direktīvas 2003/87/EK 30.k panta 2. punkta a) līdz e) apakšpunktā paredzētos noteikumus. Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 8.b punkta noteikumus piemēro arī 2026. gadā.

3. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2026. gada 11. martā

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētāja	*priekšsēdētāja*
R. METSOLA	M. RAOUNA